

บทบาทของสหพันธ์แม่หญิงลาวด้านการพัฒนาการศึกษาในวิทยาลัย
ครูปากเซ แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
The Role of Lao Women's Federation in Educational
Development in Pakse Teachers College, Champasak
Province, Lao People's Democratic Republic

¹ดาลี เตียงทมมวง, ²รัตนะ ปัญญาภา และ ³เรืองเดช เขจรศาสตร์

¹Daly thiengthammavong, ²Rattana Panyapa and ³Ruangdet Khejornsart

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, ประเทศไทย

Ubon Ratchathani Rajabhat University, Thailand.

¹dalytingtong999@gmail.com

Received May 10, 2020; Revised July 12, 2020; Accepted August 25, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยการวิจัยเชิงบูรณาการ (Mix Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมของสหพันธ์แม่หญิงลาวในการพัฒนาการศึกษา และแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของสหพันธ์แม่หญิงต่อการพัฒนาการศึกษาของวิทยาลัยครูปากเซ แขวงจำปาสัก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ สมาชิกสมาชิกสหพันธ์แม่หญิงลาวที่เป็นครูในวิทยาลัยครูปากเซ แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 82 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ส่วน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทสหพันธ์แม่หญิงลาวที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของวิทยาลัยครูปากเซ แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามบทบาทที่เป็นจริงและ

ตามบทบาทที่คาดหวังมีระดับความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เช่น บทบาทสหพันธ์แม่หญิงลาวที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของวิทยาลัยครูปากเซตามบทบาทที่เป็นจริง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนบทบาทสหพันธ์แม่หญิงลาวที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของวิทยาลัยครูปากเซ ตามบทบาทที่คาดหวัง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการพัฒนาพัฒนาการมีส่วนร่วมของสหพันธ์แม่หญิงด้านการพัฒนาการศึกษาของวิทยาลัยครูปากเซ แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหพันธ์แม่หญิงได้เสนอแนวความคิดไว้เป็นส่วนมากคือ ควรเปิดโอกาสให้แม่หญิงได้มีโอกาสพัฒนาตนเองทางด้านวิชาการให้มากขึ้นเช่น เปิดโอกาสให้แสดงความสามารถในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ส่งเสริมให้มีโอกาสได้ศึกษาต่อเพื่อยกระดับทั้งภายในและต่างประเทศ ต้องเอาใจใส่ติดตามส่งเสริมด้านวิชาการให้ผู้หญิงได้มีส่วนร่วมมากขึ้น ควรเปิดโอกาสให้ผู้หญิงได้ดำรงตำแหน่งในชั้นการบริหารด้านต่างๆให้ถูกต้องเหมาะสมกับความสามารถ และทุกการงานที่จัดขึ้นควรคำนึงถึงบทบาทหญิงชายอยู่เสมอ

คำสำคัญ : บทบาท, สหพันธ์แม่หญิงลาว, การพัฒนาการศึกษา, วิทยาลัยครูปากเซ

Abstract

This research was a mixed methodology research with the objective of studying the role of the participation of the Lao Women's Federation in educational development and the guidelines for development of the participation of the women's federation for education development of Pakse Teachers College, Champasak Province, Lao PDR. The sampling groups in this study were 82 female teachers that were members of the Lao Women's Federation in Pakse Teachers College, Champasak Province, Lao PDR. The tools used in this research were questionnaires created through literature review and related researches. Data were analyzed in three forms including means, percentage and standard deviation. The results of the research were found as the followings.

1. The role of Lao Women's Federation participating in educational development of Pakse Teachers College, Champasak Province, Lao PDR, according to their real and expected roles, respondents had different level of opinions i.e. the real-role of the Lao Women's Federation participating in educational development of Pakse

Teachers College was averagely at moderate level while the expected-role was averagely at high level.

2. Guidelines for the development of the participation of the Lao Women's Federation in educational development of Pakse Teachers College, Champasak Province, Lao PDR, most members of the federation proposed that more opportunities should be opened for women to develop themselves in technical aspect including: opening opportunity for women to express their potentials in technical management; promoting opportunities for women to have further education in both domestic and foreign countries; attentively encouraging women's participation in technical aspect; opening opportunities for women to be promoted in various executive positions according to their potentials; and realizing gender roles in all activities.

Key words : Role; Lao Women's Federation; Educational Development; Pakse Teachers College

บทนำ

สตรี คือ ผู้ที่มีบทบาทที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศในแบบทุกด้านอีกทั้งยังต้องแบกรับภาระงานบ้าน ดูแลบุตรจัดหาอาหาร ดูแลสุขภาพ ของสมาชิกภายในครอบครัวเมื่อเกิดการเจ็บป่วย สตรี เป็นผู้ให้ความรัก และความอบอุ่นแก่บุตรหลานเวลาสั่งสอน รวมถึงการปลูกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับคนในครอบครัว ในอดีตจะมีค่านิยมของคนไทยว่าสตรีจะต้องอยู่กับเหย้ากับเรือน แต่สำหรับในปัจจุบันค่านิยมเหล่านั้นได้เปลี่ยนไป สตรีกับบุรุษ มีความเสมอภาคกันแม้ว่าสังคมจะหมุนเปลี่ยนไปตามเวลาแต่กิจกรรม และบทบาทของสตรีในแต่ละด้านยังคงมีความสำคัญเสมอมาสตรีเป็นผู้มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เพราะพลังของสตรีมีถึงครึ่งหนึ่งของพลังมนุษย์ทั้งโลก แต่ได้ถูกละเลยในการนำศักยภาพที่มีอยู่ของสตรีให้เป็นประโยชน์ ซึ่งครึ่งหนึ่งสตรีพยายามที่จะยกระดับเรื่องสิทธิของความเสมอภาค เพื่อแสดงออกถึงบทบาทและศักยภาพของสตรี ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้าง และเสนอแนะแนวทางในการสร้างความเจริญให้กับสังคมและประเทศชาติ ศักยภาพในการพัฒนาตัวเองดังนั้นบทบาทของสตรีจะสามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนได้ (กาญจนา แก้วเทพ. 2550)

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ก็เป็นประเทศหนึ่งที่เป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ ที่ได้ปฏิบัติตามพันธสัญญาต่อเวทีโลก โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับบทบาทหน้าที่ ของสหพันธ์หญิง หรือกลุ่มสตรี ซึ่งพรรคประชาชนปฏิวัติลาวไม่ว่าเวลาใดก็ให้ความสำคัญ ดูแล และเอาใจใส่ อย่างตั้งใจต่อการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ และอนาคตอันสดใสของสตรี โดยการวางแผนทาง อันถูกต้องของพรรคต่อการพัฒนา ผู้หญิง ทำให้องค์กรจัดตั้งสหพันธ์หญิง เติบโตใหญ่ขยายตัวเป็นก้าวมา ทำให้ผู้หญิงลาวซึ่งเริ่มจากจุดที่ไม่มีที่ตั้ง ไม่มีบทบาทชื่อเสียงอยู่ในสังคม กลายมาเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ขาดไม่ได้ของการปฏิวัติ เป็นกำลังแรงในทุกด้านของการพัฒนา ผู้หญิงลาวได้รับการค้าประกันสิทธิเสมอภาคในทุกด้านเท่าเทียมกับเพศชาย

วิทยาลัยครูปากเซเป็นสถาบันการศึกษาชั้นสูง 1 ใน 8 ของสถาบันสร้างครูทั่วประเทศขึ้นกับกรมสร้างครู กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา ที่มีการบริหารจัดการที่เป็นไปตามแนวทางของพรรค มีบทบาทก่อสร้าง และบำรุงครูอนุบาล ครูประถม ครูมัธยม ในระดับชั้นกลางชั้นสูงและปริญญาตรีให้มีคุณสมบัติ ความรู้ และความสามารถตาม 5 องค์ประกอบหลักการที่กระทรวงศึกษากำหนดไว้ เพื่อสร้างครูให้กลายเป็นครูมืออาชีพ และตอบสนองความเรียกร้องต้องการของสังคมในแต่ละระยะในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แต่ในการปฏิบัติงานต่างๆ ที่กล่าวมานั้นผู้วิจัยเห็นว่า สหพันธ์แม่หญิงยังไม่มีส่วนร่วมเท่าที่ควร

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจ ที่จะศึกษาบทบาทของสหพันธ์แม่หญิงลาวกับการมีส่วนร่วมในพัฒนาการศึกษาในวิทยาลัยครูปากเซ แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของสหพันธ์หญิงในการบริหารงานด้านต่างๆ เช่น การบริหารงานด้านวิชาการ การบริหารงานด้านงบประมาณ การบริหารด้านการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานทั่วไป ว่ามีบทบาทเข้าไปมีส่วนร่วมมากน้อยแค่ไหน ทั้งนี้เพื่อที่จะทำให้การพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และจะได้นำข้อมูลไปพัฒนาการศึกษาและสถาบันสร้างครู วิทยาลัยครูปากเซ ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทสหพันธ์แม่หญิงลาวที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของวิทยาลัยครูปากเซ แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของสหพันธ์แม่หญิงต่อการพัฒนาการศึกษาของวิทยาลัยครูปากเซ แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง“บทบาทของสหพันธ์แม่หญิงลาวด้านการพัฒนาการศึกษาของวิทยาลัยครูปากเซ แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบูรณาการ (Mix Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คณะสหพันธ์หญิง และสมาชิก ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของ วิทยาลัยครูปากเซ แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในตำแหน่งงานเช่น หัวหน้าห้องงานและครูจำนวน 82 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของสหพันธ์แม่หญิงลาวที่มีส่วนร่วมพัฒนาการศึกษาในวิทยาลัยครูปากเซ แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

1. สหพันธ์แม่หญิงลาวในวิทยาลัยครูปากเซ มีความคิดเห็นตามบทบาทที่เป็นจริงเกี่ยวกับการบริหารงานทั้ง 4 ด้านในวิทยาลัยครูปากเซ โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานทางวิชาการ และด้านการบริหารด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$ และ $\bar{X} = 3.59$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้านคือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$) ในขณะที่ด้านการบริหารงานด้านงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.31$)

สหพันธ์แม่หญิงลาวในวิทยาลัยครูปากเซ ที่มีความเห็นตามบทบาทที่เป็นจริงต่อการบริหารงานทั้ง 4 ด้านในวิทยาลัยครูปากเซ ซึ่งแยกออกเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารงานทางวิชาการ ในวิทยาลัยครูปากเซ แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การกำหนดนโยบายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.04$) รองลงมาได้แก่ การปรับปรุงหลักสูตรของวิทยาลัย ($\bar{X} = 2.98$) และการประชุม อบรม สัมมนาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.94$) ในขณะที่ การจัดหาวิทยากรภายในและภายนอกเพื่อพัฒนาวิชาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.61$)

1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ ในวิทยาลัยครูปากเซแขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าอยู่ในระดับปานกลางคือ การจัดหางบประมาณภายนอกเพื่อมาพัฒนาวิทยาลัย มีค่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.58$) นอกนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การจัดทำแผนการเงินงบประมาณ ($\bar{X} = 2.48$) รองลงมา คือ การเป็นกรรมการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในวิทยากร ($\bar{X} = 2.47$) และการกำหนดโครงการที่จะได้ใช้งบประมาณ ($\bar{X} = 2.36$) ในขณะที่ การเป็นกรรมการตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในวิทยาลัย ($\bar{X} = 2.08$) และการเสนอแนะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบฝ่ายการเงิน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.08$)

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในวิทยาลัยครูปากเซแขวงจำปาสัก สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) และ การกำกับติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการใช้สื่อวัสดุประกอบการสอนรองลงมาได้แก่ การจัดอุปกรณ์ เครื่องมือ สื่อการเรียนการสอน มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) ในขณะที่การพัฒนาสื่อนวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$)

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป ในวิทยาลัยครูปากเซ แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาวโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลางเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ การสนับสนุนให้วิทยาลัยสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน มีค่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) รองลงมาคือ การช่วยจัดสภาพแวดล้อมของสถาบันในร่มรื่นสะอาดสวยงามตา มีค่าอยู่ในระดับปานกลาง และ การพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} = 3.16$) ในขณะที่ การสนับสนุนโครงการ การบริการด้านสุขภาพและอนามัยแก่นักศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.46$)

2. สหพันธ์แม่หญิงลาวในวิทยาลัยครูปากเซ มีความคิดเห็นตามบทบาทที่คาดหวังเกี่ยวกับการบริหารงานทั้ง 4 ด้านในวิทยาลัยครูปากเซ โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการบริหารด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) ด้านการบริหารงานด้านงบประมาณ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) และด้านการบริหารงานทั่วไป ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) ตามลำดับ

สำหรับสหพันธ์แม่หญิงลาวในวิทยาลัยครูปากเซ ที่มีความเห็นตามบทบาทที่คาดหวังต่อการบริหารงานทั้ง 4 ด้านในวิทยาลัยครูปากเซ ซึ่งแยกออกเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารงานทางวิชาการ ในวิทยาลัยครูปากเซ แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อ

พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ การประชุม อบรม สัมมนาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) รองลงมาได้แก่ การจัดหาวิทยากรภายในและภายนอก เพื่อพัฒนาวิชาการ มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) และ การกำหนดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของวิทยาลัย ($\bar{X} = 4.35$) ในขณะที่การกำหนดนโยบายพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.16$)

2.2 ด้านการบริหารงานด้านงบประมาณ ในวิทยาลัยครูปากเซ แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ การเป็นกรรมการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมา การเสนอแนะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบฝ่ายการเงิน มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) และการร่วมติดตามตรวจสอบการทําบัญชีการเงินให้ถูกต้อง ($\bar{X} = 4.32$) ในขณะที่ การเป็นกรรมการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.10$)

2.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในวิทยาลัยครูปากเซแขวงจำปาสัก สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ การส่งเสริมให้มีการนำใช้สื่อการสอนอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) รองลงมาได้แก่ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) และ การวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.38$) ในขณะที่ การจัดทำเครื่องมือวัดผลทางการศึกษา (ทำข้อสอบ) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.15$)

2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป ในวิทยาลัยครูปากเซ แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อ มีเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ การจัดสรรสวัสดิการบำรุงขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมาได้แก่ การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) และการพิจารณาให้

ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} = 4.27$) ในขณะที่ การพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.09$)

อภิปรายผล

1. สหพันธ์แม่หญิงลาวในวิทยาลัยครูปากเซ มีความคิดเห็นตามบทบาทที่เป็นจริงเกี่ยวกับการบริหารงานทั้ง 4 ด้านในวิทยาลัยครูปากเซ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากว่า สหพันธ์แม่หญิงลาวในวิทยาลัยครูปากเซ แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้มีส่วนร่วมในด้านการพัฒนาการศึกษายังไม่มากเท่าที่ควรจะเป็น ไม่ว่าจะเป็นด้านการบริหารวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการบริหารงานทั่วไปยังเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจเป็นเพราะสหพันธ์แม่หญิงลาวในวิทยาลัยครูปากเซ อาจยังไม่ได้รับโอกาสมากพอที่จะได้แสดงความรู้ ความสามารถที่พวกเขามี เพื่อเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการศึกษาในวิทยาลัยครูปากเซ ซึ่งทำให้ส่วนมากแล้วบุคคลคนที่มีตำแหน่งระดับผู้บริหารคือผู้ชาย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ ด้านการบริหารงบประมาณ อาจเนื่องมาจากการขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการบริหารงบประมาณ เช่น อาจไม่ได้เรียนจบด้านนี้ก็เกินไปได้

สหพันธ์แม่หญิงลาวในวิทยาลัยครูปากเซ มีความคิดเห็นตามบทบาทที่คาดหวังเกี่ยวกับการบริหารงานทั้ง 4 ด้านในวิทยาลัยครูปากเซ โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและมากที่สุดได้แก่ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งนี้เนื่องจากว่า สหพันธ์แม่หญิงลาวในวิทยาลัยครูปากเซ แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ต้องงานและคาดหวังอยากมีส่วนร่วมในด้านการพัฒนาการศึกษาอย่างมาก ในทุกๆด้าน เช่น ในด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการบริหารงานทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับของข้อกำหนดกฎหมายว่าด้วย สิทธิของสหพันธ์แม่หญิงลาว รับรองในกองประชุมใหญ่ผู้แทนแม่หญิงลาวทั่วประเทศครั้งที่ 8 (2015) ได้ระบุไว้ว่า สหพันธ์แม่หญิงลาวมีสิทธิดังนี้ 1) ร่วมเคลื่อนไหวการงานของการจัดตั้งพรรครัฐ องค์การแนวลาสร้างชาติ องค์การจัดตั้งมหาชน สังคมอื่นๆ ตามภาระบทบาทของตน 2) ร่วมกันคว่ำประกอบคำคิดเห็นต่อแนวทางนโยบาย แผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมสร้างและปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ การไต่เถียงและแก้ไข ตัดสินปัญหา ติดตามและตรวจสอบการ

เคลื่อนไหวการงานรอบด้านกับคณะพัก องค์การปกครองแต่ละชั้น พร้อมทั้งเสนอให้องค์การที่เกี่ยวข้องพิจารณาแก้ไขการกระทำที่ไม่ถูกต้องต่อจิตผลประโยชน์อันชอบธรรมของผู้หญิงและเด็ก ตามภาระบทบาทของตน 3) เสนอต่อคณะพักชั้นของตน เพื่อรับเอาสมาชิกสหพันธ์หญิงผู้ที่มีมาตรฐานเงื่อนไขครบถ้วนเข้าเป็นสมาชิกพรรค และบรรจุเข้าในตำแหน่งนำพา คุ่มครองในการบริหารงานด้านต่าง ๆ 4) ได้รับผลประโยชน์ในด้านต่างๆตามนโยบายของรัฐ ได้วางคำขวัญไว้ว่า “พัฒนาความเหมาะสมหญิง-ชาย ให้เคียงคู่กับการพัฒนาประเทศชาติ” ซึ่งมีเนื้อในของ 8 แผนงาน 34 โครงการ โดยเฉพาะต่อไวยุทธผู้หญิงจะต้องมุ่งใส่บางแผนงานดังนี้ 1) ส่งเสริมให้แม่หญิงและวัยหนุ่มหญิงมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงมีสุขภาพจิตที่ดีพิเศษสำหรับวัยหนุ่มหญิงต้องเอาใจใส่ปัญหาสุขภาพเจริญพันธุ์เพื่อให้แม่หญิงวัยหนุ่มหญิงมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีอายุยืน 2) ส่งเสริมให้แม่หญิงและสร้างเงื่อนไขให้แม่หญิงได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงในทุกระดับเพื่อให้พวกเธอมีความรู้ความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ธรรมชาติและสังคมให้มากขึ้น 3) ส่งเสริมให้แม่หญิงได้เข้าถึงข้อมูลข่าวสาร รู้науใช้วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์เพื่อพัฒนาตนเองครอบครัวและสังคม 4) สร้างเงื่อนไขให้แม่หญิงมีวิชาชีพฝีมือแรงงานมีงานทำ มีรายรับที่มั่นคงและมีบทบาทนำพา คุ่มครองในแต่ละชั้นให้มีจำนวนมากเพิ่มขึ้น 5) สร้างโอกาสและเงื่อนไขให้แม่หญิงได้มีส่วนร่วมเคลื่อนไหวในกิจกรรมต่างๆของสังคม รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นต่อการพัฒนาแม่หญิง และพัฒนาประเทศชาติ ไปพร้อมกับการเอาใจใส่ในการป้องกันและการการใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิง และเด็กในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการปก ช่วยเหลือผู้หญิง เด็กผู้ถูกล่วงละเมิดจากการค้ามนุษย์และความรุนแรงในรูปแบบต่างๆ สหพันธ์แม่หญิงลาวจะพยายามสุดความสามารถและจะร่วมมือกับหลายภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน โรงเรียน ครอบครัว ชุมชน องค์การจัดตั้งสากล และองค์การจัดตั้งสังคมอื่นๆ เพื่อสนับสนุนซึ่งกันและกันให้การส่งเสริมสิทธิของผู้หญิง โดยเฉพาะวัยหนุ่มหญิง เพื่อให้พวกเธอไม่มีสิทธิ์ มีอำนาจ และสามารถตัดสินใจด้วยตนเองในการวางแผนอนาคตของตนเอง อย่างเช่นการประกอบอาชีพ การสร้างครอบครัว การวางแผนมีบุตร ฯลฯ

2. แนวทางในการมีส่วนร่วมของสหพันธ์แม่หญิงด้านการพัฒนาการศึกษาของวิทยาลัยครูปากเซ แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารวิชาการ ควรให้มีการฝึกอบรมสัมมนาและศึกษาข้อมูลนอกสถานที่ให้แก่สหพันธ์แม่หญิงลาวให้มากขึ้น ควรเปิดโอกาสผู้หญิงได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง

ทางด้านวิชาการให้มากขึ้นเช่น เปิดโอกาสให้แสดงความสามารถในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ส่งเสริมให้มีโอกาสได้ศึกษาต่อเพื่อยกระดับทั้งภายในและต่างประเทศ ควรเปิดโอกาสให้ผู้หญิงได้ดำรงตำแหน่งในชั้นการบริหารด้านต่างๆให้ถูกต้องเหมาะสมกับความสามารถ อยากให้ผู้หญิงได้มีส่วนร่วมในการประกอบความคิดเห็นมีส่วนร่วมในงานการกำหนดนโยบายต่างๆ การสร้างหลักสูตร การนิเทศ และเป็นวิทยากรหรือมีส่วนร่วมเข้าฝึกอบรมให้มากขึ้น ควรมีการจัดฝึกอบรมด้านวิชาการอย่างน้อย 2 ครั้งต่อปี และให้ผู้หญิงมีบทบาทส่วนร่วมในการเป็นผู้นำหรือคณะชั้นห้องการและผู้อำนวยการ

2.2 ด้านการบริหารงบประมาณ ควรสนองงบประมาณให้เหมาะสม ต้องมีการจัดการบริหารงบประมาณอย่างละเอียด ต้องมีการรายงานรายรับรายจ่าย และใช้จ่ายใช้จ่ายเข้าในกิจกรรมอะไรบ้าง สหพันธ์แม่หญิงพร้อมด้วยสมาชิกควรมีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นและนำไปพิจารณาเพื่อเป็นการปรับปรุงงานในต่อหน้า ควรสนองงบประมาณต่างๆให้การพัฒนาสหพันธ์แม่หญิงในด้านต่างๆโดยเฉพาะให้ทุนในการศึกษาเพื่อยกระดับ ควรสนองงบประมาณให้แก่สหพันธ์แม่หญิงนำไปสู่การพัฒนาในด้านฝีมือแรงงานเพื่อสร้างให้มีอาชีพและเสริมรายได้ให้แก่ครอบครัว การนำใช้งบประมาณต้องมีแผนการนำใช้อย่างชัดเจน ควรมีโครงการบูรณิสหิตตามลำดับขั้น และอยากให้ผู้หญิงมีส่วนร่วมในการบริหารด้านการเงินให้มากขึ้นโดยเฉพาะการตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์ต่างๆตรวจสอบบัญชีการเงินรายรับรายจ่าย

2.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรมีการฝึกอบรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรให้แม่หญิงมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนในด้านการสร้างหลักสูตรให้สอดคล้องกับยุคสมัยใหม่ ควรให้แม่หญิงได้มีส่วนร่วมในการฝึกอบรมทั้งภายนอกและในสถานที่ให้มากขึ้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรคำนึงถึงบทบาทระหว่างหญิงชายอย่างเอาจริงเอาจัง เพื่อช่วยให้แม่หญิงได้รับการพัฒนาทักษะต่างๆที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนให้ดีมากกว่าเดิม อยากให้แม่หญิงได้รับการฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆเพื่อนำความรู้มาพัฒนาด้านวิชาการ ให้มีการแทรกสอนความรู้ด้านบทบาทหญิงชายการด้านความรุนแรงกับเพศหญิงเพลงเด็กน้อยให้นักศึกษาได้เรียนรู้ในการวางตัวในสังคม

2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป ควรมีสวัสดิการต่างๆเพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการทำงาน ต้องมีการบริหารจัดการให้เป็นระบบขั้นตอนอย่างชัดเจนและให้ผู้หญิงได้มีส่วนร่วมโครงการต่างๆ ทุกการงานที่จัดขึ้นควรคำนึงถึงบทบาทหญิงชายอยู่เสมอ ต้องมีการผลักดัน

ส่งเสริมคุณครู และนักศึกษาให้มีการพัฒนาตนเอง ให้ผู้หญิงมีส่วนร่วมในการสร้างสายใยการร่วมมือภาคส่วนบริเวณใกล้เคียงให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา และรักษาสีงแวดล้อม อยากให้มีการจัดตั้งแบ่งงานให้แต่ละหน่วยงานได้มีส่วนร่วมโดยเฉพาะการรักษาสิ่งแวดล้อมความสวยงามความเป็นระเบียบเรียบร้อย ผู้หญิงมีความรู้ความสามารถหลายด้านควรให้โอกาสผู้หญิงรับหน้าที่ในการบริหารงานด้านต่างๆให้มากขึ้น สำหรับการบริหารงานทั่วไปควรจะมีสภาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาวิชาการให้ควบคู่กัน ผลักดันให้สหพันธ์แม่หญิงได้แสดงออกในด้านบริหารในตำแหน่งต่างๆ

2.5 ด้านความคิดเห็นอื่นๆ เพื่อให้สอดคล้องต้องมีโครงการสนับสนุนเช่น ด้านสุขภาพและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้บทเรียนต่างๆ สหพันธ์แม่หญิงควรได้รับโอกาสในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพให้มากกว่าเดิม อยากให้มีการสร้างสายพัพพันธ์ภายนอกให้มากขึ้นเพื่อให้มีแหล่งทุนมาพัฒนาการศึกษาและองค์การจัดตั้งแม่หญิง และควรมีแผนการจัดกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาการเรียนการสอนพร้อมกับการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน จากการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสหพันธ์แม่หญิงลาวเกี่ยวกับแนวทางในการมีส่วนร่วมของสหพันธ์แม่หญิงด้านการพัฒนาการศึกษาของวิทยาลัยครูปากเซ แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังกล่าวมาแล้วจึงเห็นว่ามี ความสอดคล้องกับอ่อน จัน สุวันนะแสง (2015) ที่เห็นว่า 1) การพัฒนาการศึกษาของผู้หญิงประการแรกต้องมีความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย ต้องเคียงคู่กับการศึกษาอบรมด้านการเมือง แนวคิด และพัฒนาองค์การจัดตั้งสหพันธ์แม่หญิงลาวในทุกๆ ด้านให้มีความหนักแน่น เข้มแข็ง รับประกันให้ผู้หญิงได้รับการศึกษาให้อยู่ในระดับสูง ทั้งอนุรักษ์รักษาวัฒนธรรมอันดีงามของชาติก็คือผู้หญิงลาวบรรดาเฝ้า 2) คณะพรรค-องค์การปกครองท้องถิ่นแต่ละชั้นต้องรับรู้และเข้าใจต่อการสร้างพนักงานเทศหญิง สร้างเงื่อนไขให้เทศหญิงได้มีโอกาสรับการศึกษาจำเรียนยกระดับความรู้ความสามารถ และสร้างทุกเงื่อนไขให้คณะสหพันธ์แม่หญิงลาวแต่ละชั้นปกครองท้องถิ่นเคลื่อนไหวตามภาระบทบาท สิทธิ และหน้าที่ คณะสหพันธ์แม่หญิงลาวก็ต้องเป็นเจ้าการฝึกฝนตนเองในทุกด้าน 3) แขนงการศึกษาแต่ละชั้นต้องได้เอาใจใส่ในการพัฒนาผู้หญิง เคียงคู่กับการพัฒนาการศึกษา ให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงเพื่อให้ผู้หญิงได้รับการพัฒนาตนเองทางด้านการศึกษาให้วันับวันสูงขึ้นและสอดคล้องกับบรรทัดทอวัฒนาภุและคณะ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์ในการส่งเสริมบทบาทสตรีมุสลิมต่อการพัฒนาสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า การเสริมสร้างการพัฒนา

ศักยภาพกลไกและองค์กรสตรีมุสลิมทุกระดับมีผลต่อการส่งเสริมบทบาทสตรีมุสลิมต่อการพัฒนาสังคม พบว่า ส่วนใหญ่การจัดสรรทรัพยากรที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรและกลไกสตรีมุสลิมระดับต่างๆ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนากลไกที่มีความเข้มแข็งในอนาคต คิดเป็นร้อยละ 20.86 และสอดคล้องกับกอบกุล อิงคุทานนท์, (2537) ที่กล่าวไว้ว่าสตรี คือ ผู้ที่มีบทบาทที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศในแบบทุกด้านอีกทั้งยังต้องแบกรับภาระงานบ้าน ดูแลบุตรจัดหาอาหาร ดูแลสุขภาพของสมาชิกภายในครอบครัวเมื่อเกิดการเจ็บป่วยสตรี เป็นผู้ให้ความรัก และความอบอุ่นแก่บุตรหลานเวลาสั่งสอน รวมถึงการปลูกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับคนในครอบครัว ในอดีตจะมีค่านิยมของคนไทยว่าสตรีจะต้องอยู่กับเหย้ากับเรือน แต่สำหรับในปัจจุบันค่านิยมเหล่านั้นได้เปลี่ยนไป สตรีกับบุรุษ มีความเสมอภาคกันแม้ว่าสังคมจะหมุนเปลี่ยนไปตามเวลาแต่กิจกรรมและบทบาทของสตรีในแต่ละด้านยังคงมีความสำคัญเสมอมาสตรีเป็นผู้มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เพราะพลังของสตรีมีถึงครึ่งหนึ่งของพลังมนุษย์ทั้งโลก แต่ได้ถูกละเลยในการนำศักยภาพที่มีอยู่ของสตรีให้เป็นประโยชน์ ซึ่งครึ่งหนึ่งสตรีพยายามที่จะยกระดับเรื่องสิทธิของความเสมอภาค เพื่อแสดงออกถึงบทบาทและศักยภาพของสตรี ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้าง และเสนอแนะแนวทางในการสร้างความเจริญให้กับสังคม และประเทศชาติ ศักยภาพในการพัฒนาตัวเอง ดังนั้นบทบาทของสตรีจะสามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนได้

การสร้างพลังและเครือข่ายสตรี ปัจจุบันสตรีมีโอกาสดำเนินการมีส่วนร่วมในชุมชน โดยเฉพาะ การรวมตัวกันเองในกลุ่มสตรีด้วยกัน เช่น กลุ่มสตรีอาสาสมัคร กลุ่มอาชีพสตรี กลุ่มสตรีผู้อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นต้น ส่งผลให้สตรีมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการเป็นบุคคลที่มีจิตสำนึกสาธารณะ โดยผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วมในการสร้างศาลและแสวงหาแนวทางที่จะส่งผลให้ชุมชนให้น่าอยู่และเป็นส่วนหนึ่งในการจะสร้างพลังร่วมกันและก็ให้การพัฒนาที่ยั่งยืนสู่ความเป็นชุมชนเข้มแข็ง

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

บทบาทสหพันธ์แม่หญิงลาวที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของวิทยาลัยครูปากเซ แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ควรให้มีการฝึกอบรมสัมมนาและศึกษาข้อมูลนอกสถานที่ให้แก่สหพันธ์แม่หญิงลาวให้มากขึ้น ควรเปิดโอกาสให้แม่หญิงได้มีโอกาส

พัฒนาตนเองทางด้านวิชาการให้มากขึ้นเช่น เปิดโอกาสให้แสดงความสามารถในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ส่งเสริมให้มีโอกาสได้ศึกษาต่อเพื่อยกระดับทั้งภายในและต่างประเทศ ต้องเอาใจใส่ติดตามส่งเสริมด้านวิชาการให้ผู้หญิงได้มีส่วนร่วมมากขึ้น ควรเปิดโอกาสให้ผู้หญิงได้ดำรงตำแหน่งในชั้นการบริหารด้านต่างๆให้ถูกต้องเหมาะสมกับความสามารถ แม่หญิงควรมีบทบาทในการบริหารงานด้านวิชาการให้มากขึ้นเพื่อเป็นการฝึกให้มีทักษะในการบริหารด้านวิชาการยิ่งขึ้น อยากให้แม่หญิงได้มีส่วนร่วมในการประกอบความคิดเห็นมีส่วนร่วมในงานการกำหนดนโยบายต่างๆการสร้างหลักสูตรการนิเทศและเป็นวิทยากรหรือมีส่วนร่วมเข้าฝึกอบรมให้มากขึ้น ควรมีการจัดฝึกอบรมด้านวิชาการอย่างน้อย 2 ครั้งต่อปี อยากให้มีแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้หญิงการส่งเสริมและเปิดโอกาสที่เป็นรูปธรรมจากผู้บริหารเพื่อให้แม่หญิงได้ทำหน้าที่ตามภาระบทบาทหน้าที่ ผู้หญิงควรได้รับโอกาสในการพัฒนาตนเองเพื่อได้พัฒนากর্মของผู้หญิงและเป็นแบบอย่างที่ดี และให้แม่หญิงมีบทบาทส่วนร่วมในการเป็นผู้นำหรือคณะชั้นห้องการและผู้อำนวยการต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กฤษะเปียบของสหพันธ์แม่หญิงลาว. (2015). *ข้อกำหนดกฎหมายว่าด้วย สิทธิของสหพันธ์แม่หญิงลาว รับรองในกองประชุมใหญ่ผู้แทนแม่หญิงลาวทั่วประเทศครั้งที่ 8*, นครหลวงเวียงจันทน์: รัฐวิสาหกิจโรงพิมพ์ศึกษา.
- กอบกุล อิงคุทานนท์. (2537). *ผู้หญิงกับอำนาจที่จะแปรเปลี่ยน*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2550). *บทบาทของผู้หญิงชนบทในโลกที่สาม*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- นพรัตน์ กอวัฒนากุล และคณะ. (2559). *กลยุทธ์ในการส่งเสริมบทบาทสตรีมุสลิมต่อการพัฒนาสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้*. สงขลา: ไอคิว มีเดีย.
- อ่อนจัน สุวันนะแสง. (2015). *การจัดตั้งองค์กรสมาพันธ์สตรี*. นครหลวงเวียงจันทน์: กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา.